

ȘANSE EGALE LA EDUCAȚIE

Prof. de limba și literatura română: Stochița Elena
Școala Gimnazială Lunca Priporului

Sintagma **DIFERIȚI, DAR EGALI** califică activitatea educatorului și devine și mai provocatoare atunci când în clasa acestuia sunt elevi diferiți, unii cu potențial în limitele normalității, alții cu potențial înalt și unii cu cerințe educaționale suplimentare. Adesea observăm elevi veseli sau mai triști, care învață mai bine sau care au eșec școlar. Cum să procedezi, astfel încât, toți acești copii să poată beneficia de egalitate de șanse și să-și dezvolte potențialul psihoindividual?

Idealul educațional constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru participarea activă în societate, pentru incluziune socială. Având în vedere egocentrismul societății în care trăim uităm adesea cum trebuie să ne comportăm când interacționăm cu oameni cu nevoi speciale.

În astfel de situații, ar fi indicat să respectăm următoarele principii:

- Principiul egalității și al respectului reciproc
- Principiul unicității ființei umane
- Principiul utilității fiecărui individ

Toți suntem diferiți, dar în același timp, egali. Semnul de egalitate care s-ar pune în relațiile pe care le împărtășim cu cei din jurul nostru nu vine din spațiul pe care-l ocupăm și nici de la ceea ce considerăm că ceilalți așteaptă de la noi. Semnul de egalitate este dat de respectul față de cei de lângă noi și de posibilitatea de comunicare pe care trebuie să o valorificăm.

Educația incluzivă trebuie să devină o prioritate a pregătirii cadrelor didactice, astfel încât să-și pună amprenta asupra programelor școlare și a materiilor de învățământ, asupra îmbunătățirii relațiilor cu părinții și cu societatea. Un demers eficient pentru integrarea elevilor cu CES în clasa de elevi, dar și pentru acceptarea acestora de către colegii este să se prilejuiască activități comune de joc, de distracție, eventual excursii tematice în orizontul local, vizionarea de filmulețe, crearea unor sloganuri prin care să se promoveze valorile dimensiunii umane.

Dizabilitatea face parte din experiența umană, în categoria căreia poate intra oricine, în orice moment, ca urmare a unor împrejurări nefericite (boli, accident). Pentru a identifica nivelul dizabilității unui elev, de parcurs următoarele etape:

- Evaluarea inițială prin identificare, clasificare, diagnosticare; stabilirea nivelului actual de cunoștințe; stabilirea parametrilor de instruire personalizată;
- Evaluare formativă, evidențiază nivelul potențial de dezvoltare și urmărește inițierea unor programe de antrenament a operațiilor mintale;
- Evaluarea finală are ca obiective estimarea eficienței programului, modificarea acestuia în funcție de constatări, reevaluarea.

Important este ca evaluarea să fie complexă prin examene medicale, psihologice, pedagogice, sociale.

În urma diagnosticării apare revoluționarea întrebare. Ce metode să utilizezi astfel încât să te apropii de ceea ce Legea Educației Naționale numește „idealul educațional”? Învățarea diferențiată presupune adaptarea procesului instructiv - educativ la potențialul individual, la ritmul și stilul de învățare al elevului, la interesele și abilitățile fiecăruia. Câteva răspunsuri ale întrebării, le găsim fiecare, în funcție de nevoile elevului diagnosticat:

- Creșterea stimei de sine prin activități captivante;

- Realizarea de activități educative în afara instituției(biserica, mediul înconjurător, cabinet psihologic);
- Implicarea în activități artistice(corul de colinde, piese de teatru)

De altfel există o serie de probe care testează atenția, motricitatea, memoria, limbajul.

Exemplu de probă pentru examinarea limbajului oral:

Oferă răspuns întrebărilor:(10-12 ani)

Ce e o mașină:

Ce înseamnă natura?

Cum descrii țara ta?

Care e povestea preferată?

Cum este școala?

Exemplu de probă pentru vorbirea independentă:

Se folosește un material ilustrat, se solicită construirea de propoziții după imagini, se formulează întrebări pe baza imaginilor.

Se notează fluența vorbirii, amplitudinea vocii, ritmul vorbirii, vocabularul, sesizarea esențialului, detaliile reținute.

Exemplu de probă de completarea lacunelor:

Se citește un text scurt dintr-o poveste, se concep enunțuri lacunare pe baza acestuia, apoi se urmărește dacă se completează corect, bogăția vocabularului, imaginația lingvistică, caligrafia.

Sub semnul inegalității de tot felul: diferențe de sexe, de vârstă, de forță fizică, dincolo de deosebiri de inteligență și de voință, între toate ființele umane se găsește un caracter comun, identic; se găsește calitatea de a fi în același moment o ființă vie, cugetătoare și conștientă. Această calitate se găsește în fiecare om.

Cu toții suntem egali în drepturi:

- Educație
- Sănătate
- Egalitate
- Exprimare,
- Informare

Bibliografie:

Ecaterina Vrăjmas, Viorica Oprea, *Set de instrumente, probe și teste pentru evaluarea educațională a copiilor cu dizabilități*, București 2003

www.didactic.ro